

Heydər Əliyev ili 2023

Ulu Öndərin xalq qarşısında xidmətləri əvəzsizdir

Azərbaycan xalqının tarixində və taleyüklü məsələlərin həllində görkəmli dövlət xadimi, dünyaşöhrətli siyasətçi Heydər Əliyevin müstəsna xidmətləri olmuşdur. Bu dahi şəxsiyyət xalqımızın yaddaşında qurucu və xilaskar dövlət xadimi və xalq məhəbbətini qazanan Ümummilli Lider kimi qalmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə vətəninin siyasi, ictimai və mədəni həyatında, xüsusilə milli dövlət quruculuğunda misilsiz işlər görmüşdür. Bu mənada o, xalqımızın milli iftixarı, qürur duyduğu böyük azərbaycanlıdır.

Heydər Əliyev keçmiş itti-faq səviyyəsində, hətta Avropa miqyasında dünya siyasətinə təsir etmək gücündə olan lider idi. Böyük rəhbər sözlərinin çəkisi və sanbalı olan, kütləni arxasınca aparmağı, auditoriyanı inandırmağı bacaran dahi siyasi xadim idi. Heydər Əliyev mahir psixoloq, insan qəlbinin dərin bilicisi idi. Buna görə də Ulu Öndərin gələcəyi görmək qabiliyyəti başqa həmkarlarına nisbətən daha güclü idi. Bu uzaqgörənliyin nəticəsidir ki, azsaylı xalqların da kifayət qədər yaşadığı Azərbaycanda dinindən, dilindən və irqindən asılı olmayaraq, gənclərin istədiyi peşəyə yiyələnmələrinə, ali təhsil almalarına, xalq və ölkə üçün dəyərli mütəxəssis olmalarına dövlət səviyyəsində xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Gənclərə belə dövlət dəstəyinin əsası hələ sovetlər dönməndə respublikada siyasi hakimiyyətdə olanda zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1970-ci ildən etibarən hər il 800-900 nəfər azərbaycanlı gənc SSRİ-nin nüfuzlu ali təhsil məktəblərində təhsil almağa göndərilirdi. Beləliklə, ötən əsrin 70-80-ci illərində Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 15 mindən çox azərbaycanlı SSRİ-nin 170 universitetində təhsil almışdı. Bu da müstəqilliyini bərpa edən zaman Azərbaycana güclü milli kadr potensialına malik olmağa imkan vermişdi.

Qürurverici haldır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan xaricdə təhsil siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Ölkəmizin dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədilə insan kapitalının formalaşdırılması və ondan səmərəli istifadə

prioritet istiqamətlərdən biri kimi daim diqqətdə saxlanılır. Dövlət başçısının fərman və sərəncamlarının tələbləri çərçivəsində "qara qızıl"ın insan kapitalına çevrilməsi strategiyası təhsillə əhatənin və ona əlçatanlığın artmasına, gənclərin xaricdə təhsilə cəlbinin müxtəlif proqramlarla dəstəklənməsinə mühüm imkanlar yaradır. Bu sırada təhsilin inkişafına dövlətin növbəti dəstəyi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 fevral 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022-2026-cı illər üçün Dövlət Proqramı"dır.

Proqramda ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində təhsil almaq üçün seçimdə beynəlxalq fənn olimpiadaları qaliblərinə üstünlük verilməsi diqqət mərkəzində saxlanılıb. Belə ki, bu amil istedadlı gənclərin dünyanın qabaqcıl ali təhsil müəssisələrindən məzun olaraq ölkəmizin gələcək inkişafına əlavə dəyər yaratmalarını təşviq edəcəyinə hesablanıb. Bununla yanaşı, ali təhsilin magistratura pilləsində intellektual səviyyəsi, habelə idarəçilik keyfiyyətləri yüksək olan perspektivli gənclərə və yüksək texnologiyalara əsaslanan ixtisaslara üstünlük verilməsi isə əmək bazarında müasir bacarıqlara malik kadrların sayını artırmaq məqsədi daşıyır. Proqramın icrası ilə ölkədə daha keyfiyyətli insan kapitalının formalaşmasına və Azərbaycanın beynəlxalq reytinglərdə mövqelərinin əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşmasına şərait yaranacaq, əmək bazarında tələb olunan ixtisas sahələri üzrə peşəkar kadrlar hazırlanacaq.

İrəlini görmək nadir bir hissdır. Təbiət bu keyfiyyəti yalnız

seçilmişlərə bəxş edir. Bu kimi seçilmişlərdən olan Heydər Əliyev analitik düşüncə tərzi ilə, çətin vəziyyətlərdə soyuqqanlılığını saxlamaq məharəti ilə, yüksək intellekti, dünya mədəniyyətinə bələdliyi ilə ətrafdakıları heyretləndirirdi.

Ulu Öndəri xarizmatik lider, fenomenal şəxsiyyət adlandırılır. Müasir dövrdə lider üçün xarizma məsələsi çox vacib şərt hesab edilir. Heydər Əliyev məhz güclü xarizmatik şəxsiyyət, fenomenal insan və dövlət xadimi idi. Onun ən böyük gücü dərin, həm də universal biliyində, qətiyyətində, işgüzarlığında, hökmündə, qeyri-adi yaddaşında, müdrikiyində, mahir diplomat, həmsöhbətinə təsir etmək qabiliyyətinə malik olmasında idi.

Böyük rəhbərin atdığı addımlar, irəli sürdüyü problemlər, qəbul etdiyi qərarlar, söylədiyi fikirlər öz aktuallığı, düzgünlüyü və obyektivliyi, habelə hər cəhətdən ölçülüb-biçildiyindəntərafdakıları həmişə heyretləndirirdi, siyasət ələminin patriarxı adını qazandırmışdır. Bu dahi siyasətçi zərgər dəqiqliyi ilə ölçülüb-biçilmiş qərarlar qəbul edirdi. Yarıməsrlilik siyasi fəaliyyətin qızıl qaydası çoxları üçün önəmli idi.

Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə uzaqgörən daxili və xarici siyasəti ilə ölkənin nüfuzunu artırmış, hərtərəfli inkişafına nail olmuş, müstəqilliyini əbədi və dönməz etmişdir. Respublikamız Heydər Əliyevin uğurlu siyasəti sayəsində dünyada tanınan nüfuzlu bir dövlətə çevrilmişdi.

1993-cü ildə Azərbaycanda ikinci dəfə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev qısa müddətdə xarici siyasət sahəsində böyük dönüş yaratdı. Dünyanın aparıcı dövlətləri, inkişaf etmiş ölkələri, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana daha ciddi diqqət yetirməyə başladılar. Ulu Öndər Qərbə inteqrasiya yolunu tutdu, ən çətin anlarda yenilməz siyasi iradə nümayiş etdirdi, milli dövlətçiliyin, milli mənafehlərin ifadəçisi kimi anti-Azərbaycan, anti-milli qüvvələrin qarşısında siperə çevrildi. "Əsrin müqaviləsi", Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft,

Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin çəkilişi məhz bu böyük insanın qətiyyətli mövqeyinin, uzaqgörənliyinin nəticəsi kimi reallığa çevrildi.

Heydər Əliyev idarəetmənin ustası kimi bütün dünyada məşhur idi. Ulu Öndər deyirdi ki, reallığı düzgün qiymətləndirən, keçmiş təcrübədən yaradıcılıqla istifadə edən, sosial-siyasi və iqtisadi problemlərin mürəkkəbliyini nəzərə alan, qəbul olunan qərarların mümkün nəticəsini irəlicədən görməyə imkan verən siyasi xətt hökmən uğur qazanmalıdır. Belə siyasət cəmiyyətin sabitliyinə, irəliyə doğru hərəkətinə və tərəqqisinə xidmət edir.

Heydər Əliyevin mülahizələri problemlərə dərinləndirən bələdçilik, hadisələrin məğzini, səbəb-nəticə əlaqələrinə nüfuz etmək xüsusiyyəti ilə seçilirdi. Azərbaycanın daxili siyasətini istiqamətləndirən, xarici siyasətini beynəlxalq hüquq normalarına uyğun və tarazlaşdırılmış şəkildə aparən qətiyyətli dövlət xadimi çox halda ən tanınmış siyasətçiləri belə təəccübləndirirdi və onun uğurlu, uzaqgörən siyasətini birmənalı olaraq qəbul edirdilər. Elə bu cəhətlərinə görədir ki, ölkəmizdə dinindən və irqindən asılı olmayaraq, hamı onu xalqın xilaskarı, müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, Azərbaycanı dünyaya tanıdan böyük şəxsiyyət kimi qəbul edir və ürəkdən sevir.

Bu da bir həqiqətdir ki, şəxsiyyətinə, siyasi və dövlətçilik fəaliyyətinə böyük hörmətlə yanaşılan Heydər Əliyev haqqında söz demək, fikir söyləmək o qədər də asan deyil. Bu gün dünya ictimaiyyəti Azərbaycanı və onun Ümummilli Liderini tanıyır, onu minnətdarlıqla xatırlayırsa, ünvanına ən xoş sözlər söyləyirsə, yüksək rəyini, fikrini bildirirsə, bu özü xalqımız üçün böyük şərəfdir. Biz qürur duyuruq ki, xalqımızın dünyada bu səviyyədə sevilən, dərin hörmət və ehtiramla yad edilən Ümummilli Lideri olmuşdur.

*Emma ASLANOVA,
Gəncə Dövlət Universitetinin
Azərbaycan tarixi
kafedrasının müdiri,
Əməkdar müəllim*